

LIST STU KOBIET

List otwarty wystosowany 4 lutego 2002 do Parlamentu Europejskiego przez Porozumienie Kobiet 8 Marca i Fundację OŚKa. W liście znane kobiety nauki, kultury, sztuki, biznesu i polityki domagały się wolnej od zastraszania, demokratycznej debaty na temat sytuacji kobiet w Polsce, uniemożliwianej ich zdaniem przez porozumienie rządu Leszka Millera z Kościołem katolickim, które miało polegać na zaniechaniu przez rząd dyskusji na temat liberalizacji ustawy antyaborcyjnej w zamian za poparcie Episkopatu dla akcesji do Unii Europejskiej podczas referendum integracyjnego.

Do Parlamentu Europejskiego
European Parliament
Plateau du Kircherberg, B.P. 1601, L-2929 Luxemburg

Warszawa, 4 lutego 2002

Pragniemy wyrazić zaniepokojenie charakterem debaty o sytuacji kobiet w Polsce. Na podstawie rozmaitych wypowiedzi publicznych można powziąć domniemanie, że doszło do swoistego porozumienia między Kościołem katolickim a rządem w kwestii przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Kościół mianowicie będzie popierał integrację z Europą w zamian za rezygnację rządu z dyskusji nad nowelizacją ustawy antyaborcyjnej. Polskie prawo dotyczące możliwości przerwania ciąży jest - obok Irlandii i Malty - najbardziej restrykcyjne w Europie. Przy czym w dziedzinie aborcji praktyka jest jeszcze surowsza niż ustawa, gdyż lekarze w szpitalach - powołując się na klauzulę sumienia - odmawiają nawet wykonywania zabiegów przewidzianych w obowiązującej ustawie.

W kuluarach integracji Polski z Unią Europejską odbywa się zatem swoisty handel prawami kobiet, pokrywany charakterystycznym, stronnickým sposobem mówienia. Obrona życia poczętego traktowana jest jako obiektywny dogmat, zaś o aborcji z przyczyn społecznych mówi się w cudzysłowie jako o ideologicznym roszczeniu feministek, usiłujących zalegalizować morderstwo. Doszło do tego, że Izabelę Jarugę-Nowacką, pełnomocniczkę nowego rządu do spraw równego statusu kobiet i mężczyzn, która zastanawia się nad koniecznością wprowadzenia do szkół rzetelnej edukacji seksualnej oraz złagodzeniem ustawy antyaborcyjnej, hierarcha Kościoła biskup Tadeusz Pieronek nazwał "feministycznym betonem, który nie zmienia się nawet pod wpływem kwasu solnego".

Trudno określić to inaczej niż zastraszaniem właśnie ideologicznym. Mimo protestów ze strony środowisk kobiecych biskup podtrzymał swoje wyrażenie, motywując je tym, że ktoś, kto będzie za zabijaniem nienarodzonych, musi się spodziewać ostrych słów. Nie tylko zatem nie będzie jakichkolwiek zmian prawnych, ale nawet mówienie o nich wywołuje agresywną retorykę. Rozumiemy, że Kościół ma prawo bronić swego stanowiska, ale niechże uzna prawo innych do wyrażania odmiennych postaw. Demokracja stosowana nie może obyć się bez nieskrępowanej wymiany zdań. Trzeba powiedzieć jasno, że zamykanie ust jednej ze stron nie może uchodzić za rozumny kompromis.

Integracja europejska to również integracja w dziedzinie równego statusu kobiet i mężczyzn, przywrócenia kobietom prawa do samostanowienia o swoim życiu. Demokratyczna debata na ten tak ważny temat powinna się toczyć w sposób swobodny, bez karcenia i zastraszania.

Do wiadomości

*Anny Diamantopoulou, Komisarz ds. społecznych i zatrudnienia Unii Europejskiej

*Anny Karamanou, Przewodnicząca Komitetu ds. Praw Kobiet i Równych Szans

*Leszka Millera, Premiera Rządu RP

*Episkopatu Polski

*Ks. Kard. Józefa Glempa, Prymasa Polski

*mediów polskich i zagranicznych

Lista sygnatariuszek

- Prof. Maria Janion
- Wisława Szymborska
- Magdalena Abakanowicz
- Agnieszka Holland
- Prof. Ewa Łętowska
- Krystyna Janda
- Prof. Irena Grudzińska-Gross
- Henryka Bochniarz
- Kora Jackowska
- Olga Tokarczuk
- Anda Rotenberg
- Olga Lipińska
- Dr Joanna Tokarska-Bakir
- Prof. Joanna Regulska
- Magdalena Łazarkiewicz
- Prof. Elżbieta Matynia
- Prof. Ann Snitow
- Shana Penn
- Elżbieta Czyżewska
- Anka Grupińska
- Prof. Krystyna Kłosińska
- Prof. Eleonora Zielińska
- Prof. Renata Siemieńska
- Dr hab. Małgorzata Fuszara
- Anna Popowicz
- Weronika Kostyrko
- Aneta Górnicka-Boratyńska
- Prof. Katarzyna Rosner
- Prof. Jolanta Brach-Czaina
- Dr hab. Grażyna Borkowska

- Lady Emma Harris
- Prof. Halina Filipowicz
- Prof. Joanna Kurczewska
- Prof. Magdalena Zaborowska
- Dr Nina Gładziuk
- Magdalena Krzyżanowska-Mierzewska
- Dr Barbara Engelking-Boni
- Natasza Goerke
- Maria Bigoszevska
- Marzanna Kielar
- Krystyna Sakowicz
- Anna Janko
- Manuela Gretkowska
- Małgorzata Saramonowicz
- Alicja Żebrowska
- Dr prawa Monika Płatek
- Prof. Bożena Chołuj
- Prof. Beth Holmgren
- Prof. Mirosława Marody
- Prof. Megan Dixon
- Prof. Małgorzata Anna Packalen
- Danuta Waniek
- Małgorzata Domagalik
- Prof. Aldona Jawłowska
- Prof. Małgorzata Szpakowska
- Dr hab. Wiesława Kozek
- Prof. Danuta Sobczyńska
- Izabela Filipiak
- Kinga Dunin
- Dr Elwira Grossman
- Zofia Kulik
- Dorota Terakowska
- Joanna Żółkowska
- Paulina Holz
- Agnieszka Lipiec-Wróblewska
- Elżbieta Kępińska
- Agnieszka Zawadowska
- Dr Bożena Umińska (Bożena Keff)
- Anna Baumgart
- Dr Krystyna Mazur
- Dr filozofii Magdalena Środa
- Krystyna Kofta
- Magdalena Tulli
- Dagmara Baraniewska
- Elżbieta Szawarska
- Anna Kruszewska-Achmatowicz
- Ewa Mikina

- Hanna Samson
  - Justyna M. Pas
  - Beata Williamson
  - Beata Chmiel
  - Joanna Trzeciak
  - Dr Katarzyna Zechenter
  - Marianna Knothe
  - Jagoda Engelbrecht
  - Alicja Kazmierczak
  - Dorota Nieznalska
  - Dorota Podlaska
  - Monika Zielińska
  - Dr filozofii Monika Bakke
  - Dr Dominika Ferens
  - Jowita Wycisk
  - Dr Joanna Mizielińska
  - Dr hab. Elżbieta Pakszys
  - Ann Kamaromi
  - Beata Stasińska
  - Dr Anna Frajlich -Zajęc
  - Małgorzata Halaba
  - Prof. Anna Cienciala
  - Maja Lavergne
  - Katarzyna Leszczyńska
  - Magdalena Leszczyńska
  - Anna Potapowicz
  - Ewa Kondratowicz
  - Dr Joanna Bator
  - Prof. Bogna Carpenter
  - Prof. Anna Podhajska
  - Urszula Śniegowska
  - Anna Nacher
  - Alina Molisak
  - Elżbieta Janicka
  - Ewa Turyk, Centre For European Studies UJ
  - Anna Suszek
  - Justyna Wyrwich
-
- Ośrodek Informacji Środowisk Kobietych - OŚKa
    - Agnieszka Grzybek
  - Federacja na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny
    - Wanda Nowicka, Aleksandra Solik
  - Porozumienie Kobiet 8 Marca
    - Agata Araszkiwicz, Katarzyna Bratkowska, Anna Czerwińska, Agnieszka Graff, Magda Harytończyk, Teresa Oleszczuk, Marta Sapała, Claudia Snochowska-

Gonzales, Marta Spychalska, Kazimiera Szczuka, Maja Szulc, Ewa Toniak,
Katarzyna Władyka, Agnieszka Zarzycka, Anna Zawadzka

- Fundacja Kobieta eFKa
  - Dr Sławomira Walczewska, Beata Kozak
- Stowarzyszenie Wschodnio-Zachodnia Sieć Współpracy Kobiet NEWW - Polska
  - Małgorzata Tarasiewicz
- Rada Programowa PKK
  - Anna Kamińska, Katarzyna Kądziela
- Stowarzyszenie Pro Femina
  - Ewa Dąbrowska-Szulc, Małgorzata Księżopolska
- Towarzystwo Interwencji Kryzysowej
  - Anna Lipowska-Teutsch
- Stowarzyszenie Kobiet KONSOLA
  - Dr Izabela Kowalczyk, Anna Lejwoda, Monika Serkowska, Agnieszka Frankowska
- Międzynarodowe Forum Kobiet
  - Dr Ewa Lisowska
- Fundacja Rodzić po Ludzku
  - Anna Otffinowska, Beata Kołodziejczyk, Agnieszka Wądołowska
- Fundacja PSF Centrum Kobiet
  - Jolanta Plakwicz, Anna Siwek, Beata Fiszer, Katarzyna Staryk
- Centrum Praw Kobiet
  - Urszula Nowakowska